

De gamle platter fortæller – 100.

DAGBLADETS navnkundige journalist, salige Arne Jensen, skrev i starten af 1970'erne artikelserien "De gamle platter fortæller" om kongeskiverne fra Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab. Det blev til i alt 75 artikler, der blev bragt i DAGBLADET i 1972/73. Enkelte af artiklerne blev gengivet op til fugleskydningsselskabets 200 års jubilæum i 1987.

Som en markering af fugleskydningsselskabets 225 års jubilæum, den 28. august 2012, bliver Arne Jensens artikler nu genudgivet. I nogle tilfælde er historien eller ny viden løbet fra artiklerne, men i respekt for Arne Jensen, bliver alle artiklerne bragt, som de i sin tid blev skrevet af den lune journalist. Bortset fra justeringer af diverse trykfejl, er der ikke rettet et komma i Arne Jensens artikler. For at artiklerne til stadighed kan have et opdateret og korrekt indhold i forhold til nutidens læsere, vil der dog i de fleste tilfælde være tilføjet et supplerende efterskrift til de gamle artikler.

Skulle disse tilføjelser eller korrektioner være mangelfulde eller utilstrækkelige, vil det være meget interessant hvis DAGBLADETS læsere kan supplere.

Foruden de gamle artikler, har redaktøren på fugleskydningsselskabets hjemmeside, Henrik Brandt, i samarbejde med redaktionsleder på DAGBLADET Lars Ahn Pedersen forøget serien med yderligere 25 artikler. De 100 artikler vil blive bragt i DAGBLADET i de 100 lørdagsaviser der ligger op til jubilæumsdagen.

Fugleskydningsselskabet officielle betegnelse for de gamle klenodier er "skiver", men i fortsat respekt for Arne Jensens ordvalg, vil vi her bibeholde den oprindelige overskrift.

Interesserede læsere kan læse meget mere om det gamle selskab på www.roskildefugleskydning.dk.

Kaotisk start – festlig afslutning

Beretning fra 100 års jubilæumsfesten, for nøjagtig 125 år siden i dag

Denne uges skive adskiller sig fra de andre på to måder. Dels er det ikke en kongeskive, men en jubilæumsskive, og dels er skivens motiv ikke malet, men er et fotografi.

Efter de først pioner år ved havnen blev fugleskydningen i årene 1862-1909 henlagt til Boserup Pavillonen, da Børsen blev solgt. Ugens skive er netop fra Boserup Pavillonen, hvor skydebrødrene festklædt med høje hatte poserer foran den gamle træpavillon. Man kan se, at billedet er taget inden skydningen blev afsluttet, idet fuglekongen fra 1886, garvermester Hans Winther, stadig ses iført kongebåndet øverst på afsatsen mellem de to trapper.

Jubilæumsfestlighederne startede noget kaotisk. Den 12. august måtte holdes en ekstraordinær generalforsamling, blandt andet fordi to af bestyrelsesmedlemmerne, guldsmed F. Gold og købmand W. Schmiegelow, havde nedlagt deres mandater som protest mod at der ikke, som vedtaget på den ordinære generalforsamling i maj, var blevet afholdt fugleskydning den 7. juli. Den ekstraordinære generalforsamling ledes af toldforvalter Treschow, der året før var blevet skydebroder.

Man kunne ikke blive enige om valg af nye medlemmer, og til sidst vedtog man derfor et forslag om, at de to tilbageværende bestyrelsesmedlemmer, tømremester H.J. Bruun Kornerup og tobaksfabrikant Vilh. Bang, indtil videre skulle varetage selskabets interesser, og at der i anledning af den forestående jubilæumsfest "adjungeredes" denne af to mand bestående bestyrelse samt et festudvalg på fire medlemmer. Til dette valgtes købmand O.V. Simonsen, redaktør Julius Christjansen, malermester Christensen og guldsmed Gold. Disse skulle træffe de fornødne foranstaltninger til afholdelse af fugleskydning og jubilæumsfest, så man kom så tæt som muligt på den 28. august.

100 års jubilæet blev et par festlige dage - og måske nætter.

For at komme så nær jubilæumsdatoen som muligt blev skydningen holdt sidst i august, hvad ikke var sket i mangfoldige år. Den 24. august om aftenen blev skiven hejst, smykket med laurbærkrans, silkebånd og årstallene for jubilæet. Derefter var der ballottering. Her blev blandt de optagne nye medlemmer valgt redaktør Georg Christensen, der siden i mange år var selskabets formand lige til sin død den 3. oktober 1926. Georg Christensen blev kåret til fuglekonge i både 1910 og 1912. Selve festen fulgte dagen efter, den 25. august. Man kørte om morgenen i procession gennem byen ud til Boserup Pavillonen, hvor skydningen straks begyndte. Her blev ringen og den højre vinge skudt ned - og så gik man til frokost. Under den blev kammersanger N. Juel Simonsen udnævnt til æresmedlem, og der var de obligatoriske taler og sange, samt en kantate, der var skrevet til lejligheden. Og så naturligvis en masse skåler. Fugleskydningen fortsatte om eftermiddagen, dog afbrudt af en pause, hvor hele selskabet tog opstilling på trappen og blev fotograferet. Så gik man videre med skydningen, men evnen til at ramme må åbenbart være blevet svækket under frokosten, for protokollen fortæller:

”Da venstre vinge ikke blev nedskudt, blev det vedtaget, at der ikke skulle skydes mere efter denne gevinst. Der skulle i stedet skydes efter halen.

Såfremt venstre vinge skulle falde, tilfalder, gevinsten den skytte, for hvis skud den falder, såfremt det er på jernet, i modsat fald skal der skydes til skive efter den.”

Det lykkedes for malermester Christensen at få has på den genstridige vinge - og derefter faldt halen. Men nu var mørket faldet på og skydningen blev indstillet, uden at brystpladen var skudt ned. Brødrene samlede så for at gå ind til det festlige dækkede bord og en aften, der var rig på taler, sange og skåler tog sin begyndelse.

Det fremgår bl.a. af protokollen, at *”For selskabets stifter, afdøde købmand og stadskaptajn Brønne, talte købmand O.V. Simonsen, idet han bad dennes som æresgæst tilstedeværende sønnesønssøn møller Brønne om at modtage skålen”*.

Det var jo en besnærende situation, at selskabets første fuglekonge's oldebarn kunne være tilstede ved 100 års jubilæet, men det bør nok nævnes, at møller Brønnes oldefar faktisk hed Søren Brønne, og var bror til selskabets første fuglekonge Peder Brønne. Den første fuglekonge var heller ikke købmand, omend familien efterfølgende rummede flere købmænd men sådan kan det gå når historien går i arv fra generation til generation - eller når en velmenende skydebroder får historien lidt galt i halsen

Da alle emner for taler var udtømte, hævdede formanden bordet og man spredtes i forskellige værelser til kaffen.

Beskrivelsen af denne jubilæumsaften sluttede i protokollen på følgende måde:

”Om aftenen var pavillonen smagfuldt illumineret med kulørte lamper og balloner. Rundt om plænen var der oprejst høje kandelabre, hvorfra det brændte blus. Efter at brødrene i nogen tid havde været samlet omkring punchebollerne, sluttede festen.”

Næste dag blev skydningen genoptaget, og denne gang blev først halspladen, siden brystpladen skudt ned af William P. Jacobsen for blikkenslager, gas- og vandmester Løytved, som blev den nye fuglekonge.

Skytten, købmand William P. Jacobsen, blev selv fuglekonge i 1909. Hans skive er desværre en af de mange, der ikke længere findes i samlingen.

Jeg vil afrunde denne afsluttende artikel med samme vending, som Arne Jensen i sin tid gjorde i sin afsluttende artikel i "De gamle platter fortæller":

- Tak for nu!

HENRIK BRANDT

- hb.

Artiklen blev bragt i Dagbladet den 25. august 2012